

Lietuvos ir Latvijos siena – Gramzda

Banguojančia Vartajos lyguma

Lietuvos ir Latvijos valstybinė siena eina Apšės upės vaga, kurią kelio Skuodas–Priekulė (P114) tiltu kerta Miško tako maršrutas. Jis iš pradžių vingiuoja kelio pakraščiu, o po 1,7 km pasuka žvyrkeliu Kalėtų kryptimi. Uozuolų kaimo apylinkėse atsiveria vaizdas į gražias ir plačias Kuršo aukštumos vakarinės dalies banguojančias Vartajos lygumas. Uozuolų kaime 0,5 km maršrutas eina keliu V1217, po to pasuka į dešinę ir po 2 km pasiekia kelią Barta–Kalėtai–Gramzda (V1218). Už Kalšų ežero maršrutas atveda į Gramzdą.

PRAKTINĖ INFORMACIJA

..... 13 km

🕒 3 – 4 val.

🚩 Lietuvos ir Latvijos valstybinė siena prie Apšės upės tilto

🚩 Gramzda, aikštelė priešais liuteronų bažnyčią

📍 Valstybinė siena – Ozoli – Gramzda

Žvyrkelis, asfaltas.

Lengvas

Būkite atsargūs eidami kelkraščiu!

Gramzdos apylinkėse yra smėlio ir žvyro karjerų, todėl Bartos – Gramzdos kelio 3,5 km atkarpa važiuoja daug krovinių sunkvežimių. Kertant Lietuvos ir Latvijos valstybinę sieną būtina turėti galiojančius asmens dokumentus.

Jei planuojate kirsti sieną, patartina prieš tai buvusią atkarpa baigti Skuodo mieste, kur yra apgyvendinimo vietų, ir ryte tęsti maršrutą Latvijos teritorijoje. Nuo Skuodo iki Lietuvos valstybinės sienos yra apie 3 km. kelio. Tada turėtumėte eiti iki Gramzdos (13 km) ir nakvoti palapinėse arba autobusu važiuoti į Priekulę, kur yra apgyvendinimo vietų. Kitą rytą autobusu galite grįžti į Gramzdą.

GAMTA

Atvirose pievose galima išgirsti griežlės (*Crex crex*) griežimą. Latvijoje tai palygin-ti dažnesnis paukštis nei kitose Europos šalyse – čia peri apie 40 000 griežlių porų. Ten, kur griežlės apsigyvena, nuo vakaro iki vėlaus ryto be paliovos girdėti jų griežiantis garsas „dre-dre, dre-dre“, kurį patinas paeiliui kartoja keliasdešimt kartų. Žmonės labai vykusiai pamėgdžioja griežlių balsą posakiu: „krės, krės varškės, o kam, vaikam, kokiem, mažiem“. Griežlių griežimą galima girdėti nuo gegužės pabaigos iki liepos vidurio sutemus ir naktimis, kartais ir dienomis. Maždaug perpus mažesnes už kurapką, rusvos, žemės spalvos, išmargintas tamsiomis išilginėmis dėmėmis, ryškiai rudais sparnais griežlės sunku pastebėti tarp aukštų žolių. Priversti jas pakilti labai sunku, nes persekiojama ji pirmiausiai bėga, beje, labai greitai, vikriai ir žolių tankynėse jaučiasi žymiai geriau negu ore. Pievų užžėlimas krūmais, melioracija ir intensyvus žemės ūkis kelia grėsmę šiems paukščiams. Griežlė pavaizduota ant 10 latų sidabrinės jubiliejinės monetos.

VERTA PAMATYTI!

- 1 Apšės upė.**
Latvijoje tai Apša, o Lietuvoje – Apšė, Bartuvos dešinysis intakas. Upės ilgis 40 km (iš jų 20 km Lietuvoje). Apšės aukštupys vadinamas Vereta. Vidurpiu ir žemupiu eina Lietuvos valstybinė siena. GPS: 56.29609, 21.53920
- 2 Gramzda.**
Kaimas pietvakarių Latvijoje, Priekulės savivaldybėje, minimas XIII a. rašytiniuose šaltiniuose apie kelią iš Jūrpilio į Apuolę. Buvo pavaldi Livonijos ordinui. Didžiausia žala miesteliui padaryta per Antrąjį pasaulinį karą – visas centras buvo sudegintas 1941 m. Sovietmečiu buvo naikinami vienkiemiai ir pradėtas statyti modernus kaimas su daugiaaukščiais gyvenamaisiais namais. +371 28374204 [gidas]; GPS: 56.36658, 21.60314
- 3 Gramzdos liuteronų bažnyčia.**
Gramzdos bažnyčios istorija prasideda nuo Kuršo hercogo 1567 m. įsakymo dėl bažnyčios statybos. Bažnyčios griuvėsiai pradėti restauruoti 2009 m. ir šiuo metu visi darbai baigti. +371 28374204; GPS: 56.36536, 21.60317
- 4 Aikštė „Vārti uz Latviju“.**
Trys apšviestos, maždaug šešių metrų aukščio raudona, balta ir raudona valtys simbolizuoja kartas ir jų kelionę per amžius į nepriklausomą Latviją. GPS: 56.36594, 21.60396
- 5 Gramzdos antikvariniai daiktai.**
Gramzdos mokyklos, Gramzdos ir Aizvykių istorija, sendaikčių kolekcija. +371 28374204; GPS: 56.36793, 21.60313

- 6 Gramzdos „Mežaparks“ ir kino salė po atviru dangumi.** 2 km ilgio takas yra padengtas žvyro dangą, todėl gali judėti ir žmonės su specialiais poreikiais. Gamtos objektuose įrengtos pastogės, sūpynės, laužavietės. +371 28374204; GPS: 56.36762, 21.60732

PASLAUGOS

- Apygyvendinimas**
- 1. Palapinių vieta „Gramzdas Mežaparks“**, +371 28374204; GPS: 56.36661, 21.60649

- Maitinimas**
- 1. Picerija „Lauku pica“** su pristatymu Gramzdoje ir 30 km spinduliu, +371 24603440; GPS: 56.36902, 21.58880

- Parduotuvės**
- „Aibe“ (Gramzda)**, +371 29107441; GPS: 56.36904, 21.60378

- Vaistinės**
Šioje atkarpoje nėra.

- Bankomatai**
Šioje atkarpoje nėra.

- Viešasis transportas**
Skuodas–Gramzda autobusu maršrutų nėra.

- Poilsio vietos**
- 1. „Gramzdas Mežaparks“**, 🌲, 🏕️, 🏠, GPS: 56.36762, 21.60732

INFORMACIJA TURISTUI

- i** Priekulės TIC, Aizputes iela 1a, Priekulė, www.leismalite.lv, +371 26132442; GPS: 56.43860, 21.57969

